

Rafinerija nafte u Brodu u prvom kvartalu 2014. ostvarila gubitak

Negativno poslovanje Rafinerije nafte u Bosanskom Brodu nastavljeno je i u ovoj godini iako to poduzeće ima akumulirani gubitak veći od čak pola milijarde konvertibilnih maraka (KM). U finansijskom izvještaju za prvi kvartal 2014. godine, objavljenom na banjalučkoj burzi, precizira se da je ostvareni gubitak Rafinerije u tom razdoblju 13159362 KM ili 6733918,97 eura i veći je i od prošlogodišnjeg minusa. Tromjesečna finansijska dubioza povećala je akumulirani gubitak na kraju ožujka 2014. na čak 514,7 milijuna KM ili 263382684,77 eura.

U Rafineriji je smanjen i broj radnika. Prosječan broj zaposlenih na osnovi stanja na kraju mjeseca bio je 1334, u odnosu na isto razdoblje lani kada je taj broj iznosio 1437. U finansijskom izvještaju se ponovo potvrđuje da to poduzeće ima milijunske kratkoročne i dugoročne obveze, odgođene porezne obveze, ali i milijunska potraživanja. Revizorska kuća je u izvještaju o poslovanju za 2013. upozorila da je Rafinerija nafte u Bosanskom Brodu prezadužena do te mjere da je dug dva puta veći od kapitala poduzeća, dok su kratkoročne obveze veće od obrtne imovine.

Izvor: SEEbiz, 5.5.2014.

MOL širi maloprodajnu mrežu u istočnoj i srednjoj Europi

Mađarska naftna i plinska tvrtka MOL kupila je od talijanske naftne tvrtke ENI maloprodajnu mrežu Agip u Češkoj, Slovačkoj i Rumunjskoj s ukupno 208 benzinskih postaja, objavila je mađarska tvrtka. MOL će tom akvizicijom proširiti svoju maloprodajnu mrežu na gotovo 2000 benzinskih postaja u ukupno 11 zemalja. Vrijednost akvizicije nije navedena, uz napomenu da je između ostalog nužno pribavljanje potrebnih dozvola nadležnih tijela za zaštitu tržišnog natjecanja. "Akvizicija predstavlja prekretnicu u našoj strategiji rasta u segmentu maloprodaje u regiji srednje i istočne Europe", izjavio je Lars Hoeglund, viši potpredsjednik uprave iz MOL-ova odjela maloprodaje. U Češkoj će MOL postati vlasnik 125 novih benzinskih postaja, uz Slovnaftovih 24 i PAP Oilovih također 125, čime će njegov udio na češkom tržištu premašiti 10 %. U Slovačkoj MOL kupuje 41 novu postaju, pa će ih ukupno imati 253, dok će u Rumunjskoj kupiti 42 benzinske postaje čime će njegova maloprodajna mreža porasti na 189 postaja. Osim postaja, akvizicijski paket obuhvaća i poslovanje s veleprodajom. MOL će također kupiti i udio talijanske tvrtke u rafineriji nafte Češka Rafinerska, čiji većinski vlasnik domaća naftna tvrtka Unipetrol zadržava pravo prvakupanja dionica rafinerije.

Izvor: Portfolio.hu, 7.5.2014.

OMV investira u proizvodnju butadiena

Kao dio strategije austrijske naftne i plinske tvrtke OMV o razvoju rafinerijskog poslovanja, u rafineriji nafte Schwechat početkom svibnja pušten je u rad proširen pogon za proizvodnju butadiena. Time OMV naglašava veće okretanje petrokemijskoj proizvodnji na lokacijama svojih rafinerija. Usporedo s proširenjem tvornice butadiena u Schwechatu, OMV gradi i novi pogon za proizvodnju butadiena u rafineriji nafte u Burghausenu u Njemačkoj koji će početi raditi u drugom kvartalu

ZANIMLJIVOSTI

2015. Butadien je ključna sirovina u kemijskoj industriji, a uglavnom se koristi u automobilskoj industriji i za proizvodnju guma. Ovaj je projekt u Schwechatu počeo u rujnu 2013. i završen je u travnju 2014., a redovni je rad počeo 2.5.2014. Kapacitet proizvodnje butadiena je povećan 30 % i sada se godišnje može proizvesti 60.000 tona. Proširenjem pogona u Schwechatu postiže se veća sinergija rafinerije nafte i petrokemijske proizvodnje, kazao je član uprave OMV-a Manfred Leitner. Time se povećava mogućnost dodatne zarade i osnažuje konkurentnost OMV-a na tržištu, objasnio je Leitner.

Izvor: Oil and Gas Eurasia, 16.5.2014.

EU će nadzirati emisije kamiona

Emisije plinova iz kamiona, autobusa i drugih teških vozila bit će ubuduće nadzirane, objavila je Evropska unija (EU). Evropska povjerenica za klimatske promjene Connie Hedegaard navela je da su teška vozila odgovorna za otprilike četvrtinu emisija ugljičnog dioksida u europskom transportnom sektoru. Ova strategija praćenja emisija teških vozila predstavlja novi korak u smanjivanju emisija iz transporta općenito. Nove mjere će s vremenom smanjiti emisije plinova, uštedjeti operatorima novac i smanjiti ovisnost EU o uvozu nafte, tvrdi Hedegaard. Prvi korak za smanjivanje emisija ugljičnog dioksida teških vozila bit će certificiranje, izvještavanje i monitoring emisija. Dosad je bilo teško uspostaviti nadzor nad emisijama zbog velike raznolikosti modela i veličina teških vozila u Europi.

Izvor: UPI, 21.5.2014.

MOL želi još stotine benzinskih postaja da iskoristi rast prodaje goriva u regiji

Mađarska naftna i plinska tvrtka MOL planira proširenje svoje maloprodajne mreže u regiji kupnjom još nekoliko stotina benzinskih postaja tijekom ove godine, otkrio je izvršni potpredsjednik mađarske tvrtke za rafinerijske i maloprodajne poslove Ferenc Horváth. On je objasnio da MOL želi dugoročno raditi sa samo 4 moderne rafinerije koje bi kupce opskrbljivale visokoprofitabilnim gorivima. Potrošnja motornih goriva u prvom kvartalu ove godine, posebno dizela, u regiji srednje i jugoistočne Europe raste brže od očekivanja. Potrošnja je porasla 4 % u odnosu na prvi kvartal 2013., dok je u prethodnom kvartalu porasla 2 % u odnosu na isto razdoblje 2012. godine.

Izvor: Portfolio.hu, 21.5.2014.

Lukoil modernizira rafineriju nafte u Bugarskoj

Ruska naftna tvrtka Lukoil uložit će 1,5 mlrd dolara u izgradnju postrojenja za obradu teških ostataka u svojoj rafineriji nafte Neftochim u Burgasu u Bugarskoj. To je prva faza planirane daljnje modernizacije jedne od najvećih rafinerija u jugoistočnoj Europi. Investiciju su nakon svog sastanka najavili bugarski premijer Plamen Orešarski i predsjednik Lukoila Vagit Alekperov. Izgradnja kompleksa će potrajati iduće tri godine, a na njoj će biti angažirano oko 2000 ljudi.

Izvor: Oil and Gas Eurasia, 25.4.2014.

EK plaća za dekontaminaciju tla od nafta u Rumunjskoj

Europska komisija (EK) će odvojiti 74,3 mil. eura za Rumunjsku radi čišćenja tla na nekoliko područja kontaminiranih naftom, a najviše koristi će imati najveća domaća naftna tvrtka OMV Petrom. Sredstva će biti osigurana putem Europskog fonda za regionalni razvoj (FEDR) čime će se omogućiti razvoj integriranja upravljanja otpadom i obnove kontaminiranih područja. Projekt će se implementirati do kraja 2015. Navedenim sredstvima očistit će se otpadne jame kontaminirane naftom u kemijskoj tvornici Doljchim, te u rafinerijama nafte Petrobrazi i Arpechim. Nadalje, dio sredstava iskoristit će se za čišćenje 25 bazena u kojima se drže otpadni ugljikovodici na istražnim i proizvodnim lokacijama te dva skladišta naftnih proizvoda u okruzima Braila i Vaslui.

Izvor: Nine o' Clock, 23.4.2014.

Češki ministar: Država treba rafinerije i mora imati kontrolu nad naftovodima

Češka vlada ne bi trebala predati kontrolu nad svojim strateškim naftovodima i produktovodima privatnom sektoru, izjavio je u Pragu ministar financija Andrej Babis. To je komentar ministra financija na zahtjev poljske naftne tvrtke PKN Orlen, koja je i većinski vlasnik češke naftne tvrtke Unipetrol s dvije rafinerije nafte, da joj se dopusti i privatizacija čeških naftnih transportnih tvrtki koje kontroliraju naftovode. Vjerujem da su naftne transportne tvrtke Cepro i Mero strateška imovina češke države i nikako ih ne želimo privatizirati i pustiti ih u neku zajedničku tvrtku, jasno je svoj stav izrekao ministar Babis. Što se tiče rafinerija nafte Kralupy i Litvinov koje su u vlasništvu Unipetrola odnosno njegovog vlasnika PKN Orlenu, ministar Babis je kazao kako one sada donose gubitak zbog niske rafinerijske marže. Međutim, on će tražiti da se s PKN Orlonom postigne sporazum kojim će se osigurati dugoročan rad obiju rafinerija. Štoviše, jedna od opcija o kojoj razmišlja češka vlada je i da transportna tvrtka Mero od Orlena otkupi rafineriju nafte Kralupy. Ministar Babis je kazao i da će se u dogovoru s ministrom industrije Janom Mladekom idući tjedan održati sastanak stručnjaka koji bi trebali definirati državno stajalište o daljem rješavanju problema rafinerijskog sektora.

Izvor: Prague Monitor, 25.4.2014.

EIA: Škriljci će privremeno smanjiti uvoz goriva u SAD

Američki uvoz benzina i drugih tekućih goriva trebao bi pasti na 25 % sredinom ovog desetljeća i tako ostati sve do 2040. kada će taj uvoz ponovno porasti na preko 30 %, prognozira američka državna agencija Energy Information Administration (EIA). U njenom se najnovijem izvješću navodi kako će do spomenutog trenda doći dijelom zbog većeg korištenja domaće teško pridobive nafte koja se proizvodi hidrauličkim frakturiranjem iz naftnih škriljaca. Prema EIA, domaća bi proizvodnja trebala porasti na 9,6 mil. bbl nafte dnevno do 2020., što je razina proizvodnje koja je zadnji puta ostvarena 1970., od čega će upravo nafta iz škriljaca činiti 80 % porasta. Do 2035. nafta iz škriljaca će činiti preko 60 % američke proizvodnje nafte.

Izvor: UPI, 7.4.2014.

Kerozin od vode i CO₂

Europska komisija (EK) je objavila kako je u laboratorijskim uvjetima proizведен kerozin pomoću procesa koji koristi solarnu energiju, ugljični dioksid i vodu. Europski projekt Solar-Jet koristi koncentrirano simulirano solarno zračenje kao energetski izvor za pretvaranje ugljičnog dioksida i vode u vrstu kerozina. Ta tehnologija znači da bi jednog dana mogli proizvoditi velike količine čišćeg goriva za zrakoplove, aute i druga sredstva transporta, kazala je europska povjerenica za istraživanje, inovacije i znanost, Maire Geoghegan-Quinn. Simulirano Sunčev svjetlo u laboratoriju se koristi za pretvaranje ugljičnog dioksida i vode u sintetski plin koji se potom pretvara u kerozin pomoću posebne metode razvijene u naftnoj tvrtki Shell. Kako navodi EK, iako je projekt zasad još na svom početku, daje nadu da će se u budućnosti ugljikovodična goriva moći proizvoditi od Sunčevog svjetla, vode i CO₂.

Izvor: UPI, 28.4.2014.

Primar Tehno ulaze u tvornicu bioetanola

Vijećnici skupštine Odžak u Srbiji odlučili su dodijeliti zemljište u radnoj zoni tvrtki Primar Tehno iz Maglića za izgradnju tvornice bioetanola. Projekt je vrijedan 80 milijuna eura, od čega je 75 milijuna investicija, a ostalih pet su obrtna sredstva potrebna za početak poslovanja. Računa se na prodaju 105 milijuna litara bioetanola godišnje, za realizaciju projekta potrebne su dvije godine, a prema poslovnom planu za osam godina očekuje se povratak uloženih sredstava.

Izvor: SEEbiz, 25.4.2014.

Shellu manja dobit zbog rafinerija

Najveća europska naftna i plinska tvrtka Royal Dutch Shell u prvom kvartalu ove godine gotovo je prepolovila dobit u odnosu na isto razdoblje lani te je zabilježila dobit od 4,9 mlrd dolara. Ove godine Shell je morao uložiti 2,9 mlrd dolara u saniranje rafinerija u Aziji i Europi. Unatoč tome, dividenda za prvi kvartal 2014. iznosit će 0,47 dolara po običnoj dionici i 0,97 dolara po njegovoj američkoj depozitarnoj dionici što je 4% više nego za isto razdoblje prošle godine.

Izvor: Silobreaker, 30.4.2014.

Bugarska dijeli poljoprivrednicima vaučere za gorivo

Bugarsko ministarstvo poljoprivrede podijelit će poljoprivrednicima u svibnju i lipnju vaučere za popust na gorivo. Vaučeri donose popust od preračunato 0,15 eura po litri goriva. Ukupno će biti podijeljeni vaučeri za oko 270 mil. tona dizelskog goriva koliko iznosi procjena na temelju deklaracija koje su poljoprivrednici ispunili krajem veljače. Država se time odriće 50 % trošarine čime se vrijednost ove njezine pomoći poljoprivrednicima procjenjuje na oko 42 mil. eura. Vaučeri se ne mogu unovčiti niti koristiti ni za što drugo osim za plaćanje goriva, a poljoprivrednici od ove godine moraju voditi registar osobne potrošnje goriva.

Izvor: Novinite, 8.4.2014.

Total zabilježio 10 % manju dobit

Francuska naftna i plinska tvrtka Total u prvom kvartalu 2014. godine zabilježila je pad neto dobiti od 10 % najviše zbog pada rafinerijske marže u Europi i pada proizvodnje nafte i plina. Pad proizvodnje je zabilježen u Libiji i Nigeriji zbog sigurnosnih problema u tim zemljama, dok je u Ujedinjenim Arapskim Emiratima država preuzeila kontrolu nad poljima kojima su velike strane naftne tvrtke, uključujući i Total, upravljale desetljećima.

U Europi su u prvom kvartalu rafinerijske marže pale najniže u zadnje četiri godine, a indeks kretanja rafinerijskih marži u tom je razdoblju bio niži 75 % u odnosu na razinu iz prvog kvartala 2013. Total navodi kako su se europske rafinerijske marže u drugom kvartalu počele opet oporavljati, ali da tvrtka od toga ne očekuje značajniju korist budući da će u tom razdoblju početi redovni remonti u njezinim velikim rafinerijama u Njemačkoj i Nizozemskoj u Leuni i Vlissingenu što će utjecati na pad rafinerijske proizvodnje u vrijeme očekivanog oporavka rafinerijskih marži.

Izvor: *Silobreaker*, 30.4.2014.

Američka vojska izumila novo gorivo koje će promijeniti svijet?

Američka ratna mornarica tvrdi da je razvila novo pogonsko gorivo koje bi radikalno moglo promijeniti svijet. Zasniva se na nepresušnom izvoru - morskoj vodi, a već je proizvedeno i isprobano na jednom avionu na daljinsko upravljanje te na brodu. Brodovi bi mogli imati svoje posebne pogone za proizvodnju ovog goriva i tako bi na moru mogli ostati godinama. Važno je da novo gorivo može ići u već postojeće motore. Očekuje se da bi galon (3,78 litara) novog goriva koštao u rasponu od 3 do 6 američkih dolara. Za usporedbu, galon kerozina u Americi košta oko 3,20 dolara.

Postupak kojim se dolazi do novog goriva pojednostavljeno izgleda tako da se iz morske vode ekstrahiraju ugljikov dioksid i vodik. Voda prolazi kroz posebno sagrađenu komoru i tretira se s malo elektriciteta, što uzrokuje zamjenu vodikovih iona proizvedenih na anodi dušikovim ionima. U međuvremenu, na katodi se vodu reducira na plinoviti vodik, pri čemu se stvara dušikov hidroksid. Krajnji su proizvod vodik i ugljikov dioksid, dok se dušikov hidroksid ubacuje u preostalu morskou vodu kako bi neutralizirao njezinu kiselost nastalu zbog prethodne faze. Sljedeći je korak ubacivanje vodika i ugljikovog dioksida u vrelu reakcijsku komoru uz pomoć željeza kao katalizatora. Plinovi se spajaju i nastaje dugi lanac nezasićenih ugljikovodika s metanom kao nusprodukтом. Spomenuti nezasićeni ugljikovodici zatim stvaraju dulje molekule sa šest do devet ugljikovih atoma. U konačnici se sve pretvara u mlazno gorivo.

Pentagon vjeruje da bi u masovniju i komercijalnu uporabu novo gorivo moglo krenuti za sedam do deset godina.

Izvor: *Daily Mail*, 7.4.2014.

PKN Orlen želi povećati udjel u češkoj rafineriji nafte

Poljska naftna tvrtka PKN Orlen pregovara da od talijanske naftne tvrtke ENI kupi udjel u češkoj rafineriji nafte Česká rafinérská. Navedeni udjel iznosi 32,4% dionica rafinerije, a preuzeala bi ga češka naftna tvrtka Unipetrol koja je u potpunom vlasništvu PKN Orlena. Unipetrol je zabilježio gubitke u poslovanju u zadnje tri godine najviše zbog niskih rafinerijskih marži i prevelike konkurenkcije rafinerijskih kapaciteta u srednjoj Europi. Međutim, tvrtka planira investirati 1 mlrd dolara u idućim godinama kako bi se modernizirala rafinerija i integrirali rafinerijski i petrokemijski procesi. PKN Orlen je predložio češkoj vladi da se od domaće naftne transportne tvrtke MERO i operatora naftovoda Cepro zajedno s rafinerijom Česká rafinérská stvori jedna tvrtka u kojoj bi PKN Orlen imao kontrolni udio. Češki ministar gospodarstva Mladek nije još komentirao taj prijedlog, ali kazao je kako želi da se investira u obje rafinerije Litvinov i Kralupy tvrtke Česká rafinérská, čiji je ukupni kapacitet prerade 8,7 mil. tona godišnje. Ako izostanu investicije, rafinerije će postati zastarjele i prijetit će im zatvaranje što je dugoročno veliki problem za Češku, kazao je ministar Mladek.

Izvor: *Prague Monitor*, 15.4.2014.

Litvanski premijer zabrinut za rafineriju nafte

Litvanski premijer Algirdas Butkevičius sastao se s upravom domaće naftne tvrtke Orlen Lietuva, litvanske podružnice poljske naftne tvrtke PKN Orlen kako bi raspravili pitanje slabih finansijskih rezultata poslovanja njezine litvanske rafinerije nafte Mazeikiai koja zbog teških uvjeta na tržištu radi sa samo 60 % svojih kapaciteta. Tom je prilikom predsjednik Orlen Lietuva Ireneusz Fafara upoznao premijera s konkretnim rješenjima koja bi, ako se odmah primijene, mogla poboljšati finansijsko stanje rafinerije Mazeikiai. U to su uključene i mjere koje bi trebala poduzeti vlada da se osigura stabilnost poslovanja rafinerije u skoroj budućnosti, a posebno u dijelu koji se tiče logističkih troškova. Rafinerija je već sama poduzela cijeli niz postupaka optimizacije procesa i u tom pogledu ima malo mesta za napredak. Sada bi, prema mišljenju uprave tvrtke, vlada i druge kompanije koje posluju s Orlen Lietuvom trebale donijeti odluke koje bi omogućile da rafinerija Mazeikiai posluje s dobiti.

Izvor: *Oil and Gas Eurasia*, 15.4.2014.

Turski Turcas Petrol odustaje od udjela u rafineriji nafte

Turska naftna tvrtka Turcas Petrol, koja sudjeluje u projektu izgradnje rafinerije nafte Star zajedno s azerbajdžanskom državnom naftnom i plinskom tvrtkom SOCAR, počela je pregovore sa SOCAR-om o prodaji svog udjela u projektu. Turska tvrtka posjeduje 18,5 % udjela, dok SOCAR kontrolira preostali udjel. Rafinerija Star u Izmiru trenutačno je u gradnji, a kapacitet prerade nafte će biti 10 mil. tona godišnje. Rafinerija će prerađivati nafte poput Azeri Light, Kirkuk i Ural. Očekuje se da će nova rafinerija početi raditi 2017. godine.

Izvor: *Oil and Gas Eurasia*, 27.3.2014.

Zarubežnjeft ulaže novih 30 milijuna eura u rafineriju u Brodu

Ruska tvrtka Zarubežnjeft uložit će novih 30 milijuna eura u Rafineriju nafte u Brodu da se poboljšaju uvjeti rada, što uključuje i korištenje plina koje bi dovelo do značajnog smanjenja zagađenja. O novim investicijama u brodsku rafineriju te mogućnosti njezine opskrbe plinom u Moskvi su razgovarali predsjednik Republike Srpske Milorad Dodik i direktor Zarubežnjefta Sergej Kudrašov. Pri tome je direktor Zarubežnjefta ocijenio da bi se uvođenjem plina kao energenta poboljšala učinkovitost rada rafinerije i ekološki uvjeti. Akumulirani gubitak Rafinerije nafte u Brodu prešao je iznos od pola milijarde maraka (oko 250 mil. eura). U finansijskom izvještaju za prošlu godinu koji je objavljen na banjalučkoj burzi, navodi se da je ova rafinerija u 2013. poslovala s gubitkom od 46,1 milijuna maraka.

Izvor: SEEbiz, 17.3.2014.

UN donio novu metodu izračuna potrošnje goriva

Stvarna potrošnja nekog vozila često se razlikuje od one koju navodi proizvođač. Gospodarska komisija UN-a za Europu usvojila je u Ženevi novu metodu izračuna potrošnje goriva vozila, bližu stvarnosti od postojeće. Norma nazvana WLTP (Worldwide Harmonized Light Duty Test Procedures) trebala bi zamijeniti postojeći sustav koji potječe iz 1996., a zove se NEDC (New European Driving Cycle). Nova norma, koju će se koristiti u laboratorijima koji provode testove potrošnje vozila koja se stavlja na tržiste, mnogo je djelotvornija, rekao je glasnogovornik UNECE-a. Države koje su prihvatile novu normu, među kojima i EU, imaju godinu dana da je provedu u praksi. Normu su usvojili i Australija, Kina, Indija, Japan, Norveška, Južna Koreja, Moldavija, Rusija, Južnoafrička Republika i Turska. Kanada i SAD bili su suzdržani.

Izvor: UNECE, 17.3.2014.

Otkrivena konačna alternativa nafti?

Američka kompanija Cool Planet uspjela je za svoj projekt proizvodnje biogoriva privući financijere, među kojima su Google Ventures, General Electric, BP i ConocoPhillips. U ponedjeljak su objavili da su prikupili 100 milijuna američkih dolara za gradnju tvornice u američkoj saveznoj državi Louisiana koja bi u punom pogonu trebala biti do kraja 2015. Godišnje bi trebala proizvoditi oko 380.000 hektolitara tekućeg biogoriva. Kao masu za proizvodnju koristit će najvećim dijelom poljoprivredni otpad poput klipova kukuruza ili šećerne trske. Ključno je u svemu da bi, za razliku od klasične proizvodnje biogoriva, sirovina za proizvodnju trebala pridonijeti borbi protiv globalnog zatopljenja jer bi jedan od nusprodukata goriva trebao biti i biougljen. Riječ je o supstanciji koja nastaje izgaranjem biljaka pri ekstremnim temperaturama i pod visokim tlakom uz gotovo potpunu odsutnost kisika. Biougljen se u konačnici može koristiti kao gnojivo, a s obzirom da zadržava ugljični dioksid na tlu, u Cool Planetu tvrde da na kraju manje ugljičnog dioksida završi u atmosferi nego inače.

Izvor: SEEbiz, 31.3.2014.

Češka razmišlja o privatizaciji strateških rezerva goriva

Potencijalna privatizacija tromjesečnih strateških rezerva nafte, benzina i dizela, kojima upravlja uprava za državne strateške rezerve SSHR mogla bi donijeti 1,28 mlrd eura u proračun, predložio je češki ministar financija Andrej Babis. Prema njegovom prijedlogu, rezerve bi kupila i njima upravljala nova agencija u kojoj bi država imala 60 % udjela, a preostalih 40 % bi imali privatnici. Realizacija ovog prijedloga ovisi o tome hoće li Europska komisija odlučiti je li moguće prodati strateške rezerve i tim novcem pokrivati proračunski deficit. Ministar predlaže da se uvedu novi nameti na vozače koji bi plaćali posebnu pristojbu prilikom svakog točenja goriva kao naknadu novoj agenciji za upravljanje rezervama goriva što bi za nekoliko euro centi moglo podići maloprodajnu cijenu goriva.

Izvor: *Prague Monitor*, 27.3.2014.

OMV Petrom razvija mrežu terminala za motorna goriva u Rumunjskoj

Najveća rumunjska naftna tvrtka OMV Petrom završila je modernizaciju terminala za naftna goriva u Bacău. Tvrta planira sagraditi još tri nova terminala te modernizirati i tri postojeća terminala za goriva. Terminali imaju ukupni kapacitet 65000 metara kubnih. Obnovljeni i novi terminali znatno će sniziti troškove i podići učinkovitost poslovanja, navodi uprava Petroma. U modernizaciju terminala Bacău i izgradnju terminala u gradovima Jilava, Brazi i Ișalnița dosad je investirano 100 mil. eura.

Izvor: *Natural Gas Europe.com*, 2.4.2013.

Biogoriva od otpada „trebaju podršku EU“

Ostaci usjeva i otpadna drvna masa mogu biti održivi izvor za proizvodnju biogoriva koji će proizvoditi i 40% manje emisiju ugljičnog dioksida nego fosilna goriva. Europa posjeduje tehnologiju i sirovine da napravi veliki iskorak u korištenju motornih goriva za transport, tvrde istraživači. Međutim, sve će to propasti ako Europska unija (EU) ne poduzme odlučnije korake i doneše radikalnu politiku u tom smjeru. To je zaključak upravo objavljene britanske studije *Wasted: Europe's Untapped Resource* u kojoj se navodi da kada bi se sav otpad s farmi, iz šuma, kućanstava i industrije u Europi koristio za proizvodnju biogoriva za transport, moglo bi se proizvesti dovoljno goriva da se zamijeni 37 mil. tona nafte godišnje do 2030. što odgovara 16 % europskih zahtjeva za motornim gorivima. To bi omogućilo da se u poljoprivredni sektor investira dodatnih 15 mlrd eura i otvori 300000 novih radnih mesta do 2030. Međutim, da bi to biogorivo postalo komercijalno i tržišno konkurentno, trebalo bi u Europi razviti novi sustav subvencioniranja ovakve proizvodnje budući da nije svejedno koja se sirovina koristi za proizvodnju biogoriva. Tako bi se za proizvodnju biogoriva od ostataka usjeva i šumskog otpada kao jeftinijih sirovina mogle propisati niže subvencije. EU trenutačno traži da se do 2020. godine ovom vrstom biogoriva zamijeni 2 % goriva u transportu. Pa čak i taj skromni cilj, ako se ostvari, generirao bi 37000 novih radnih mesta u poljoprivrednom sektoru i otvorio još 3500 radnih mesta u biorafinerijama širom EU.

Izvor: *Silobreaker*, 4.3.2014.

Petrol u 2014. očekuje 12 % veću dobit

Petrol je po ukupnom prihodu najveća tvrtka u Sloveniji, a poslovne mu se aktivnosti temelje na trgovaju naftnim derivatima uz brzorastuće energetske aktivnosti koje uključuju plin i grijanje, električnu energiju, rješenja za zaštitu okoliša te energetska rješenja. Konkurenčne prednosti Petrola su neovisnost i fleksibilnost u nabavi naftnih derivata, vlastiti skladišni kapaciteti i optimalna logistička mreža te široka mreža maloprodajnih stanica. Petrol Grupa očekuje 3,87 mlrd eura prihoda od prodaje u 2013., što je 3 % više u odnosu na 2012. Planirana razina prodaje u 2014. doseže 3,94 mlrd eura, što je povećanje od 2 % u odnosu očekivanja za 2013. U isto vrijeme, EBITDA za 2013. očekuje se na razini od 131 mil. eura, dok bi u 2014. taj broj trebao porasti za 5 % u odnosu na očekivanja za 2013. Petrol Grupa očekuje neto dobit od 58 mil eura u 2013., no taj iznos ne uključuje moguća usklađivanja vrijednosti. Neto dobit za 2014. planirana je na razini od 65 mil. eura, 12 % više od procjene za 2013. Petrol Grupa planira investirati 75 mil. eura u dugotrajanu materijalnu imovinu u 2014., uz investicijsku politiku fokusiranu na ekspanziju prodaje naftnih derivata i trgovačke robe u jugoistočnoj Europi, ekspanziju poslovanja u ostalim energetskim segmentima u Sloveniji i jugoistočnoj Europi (plin, struja, učinkovita potrošnja energije, projekti usmjereni na zaštitu okoliša) te konsolidaciju pozicije Grupe u smislu prodaje naftnih derivata i trgovačke robe u Sloveniji. Minimalni povrat koji kompanija očekuje na investicije jest trošak kapitala (WACC) koji procjenjuju na 9-12 % unutar Grupe.

Izvor: SEEbiz, 4.3.2014.

Otkrivena čista metoda za proizvodnju metanola

Znanstvenici s američkog sveučilišta Stanford i danskog Technical University of Denmark otkrili su potencijalno čist i jeftin način kako pretvoriti CO₂ u metanol koji se može koristiti za proizvodnju goriva za transport. Oni su eksperimentirali s katalizatorom od Ni-Ga koji pretvara vodik i CO₂ u metanol s manje nusproizvoda nego konvencionalni katalizatori, a rezultate istraživanja su opisali u časopisu *Nature Chemistry*. U svijetu se godišnje proizvodi 65 mil. tona metanola. Uobičajeni proces njegove proizvodnje uključuje katalizatore od Cu, Zn i Al te korištenje visokih tlakova i vodika, CO₂ i CO iz prirodnog plina. Prema novoj metodi, metanol bi bilo moguće proizvoditi iz čistih izvora pri niskim tlakovima uz male količine CO. Pred istraživačima je sada zadatak da laboratorijsku metodu prenesu na industrijski proces te da pokušaju proizvesti ovakvom metodom i više alkohole poput etanola i propanola koji se, za razliku od metanola, danas mogu izravno dodavati u benzin.

Izvor: Silobreaker, 4.3.2014.

SAD povećava izvoz naftnih proizvoda

Američki izvoz naftnih proizvoda od benzina do avionskog goriva porastao je u prosincu na 4,3 mil. bbl dnevno što je mjesecni rekord, objavila je američka energetska agencija EIA. Izvoz naftnih proizvoda iz SAD-a porastao je od 2008. za 1,7 mil. bbl dnevno pri čemu on danas zadovoljava četvrtinu ukupnog rasta

potrošnje naftnih proizvoda u svijetu. Gotovo tri četvrtine proizvoda izvozi se iz rafinerija smještenih duž obale Meksičkog zaljeva gdje se nalazi 50 % američkih rafinerijskih kapaciteta. SAD još uvijek uvozi i „značajne“ količine naftnih proizvoda, navodi EIA ali dodaje da je uvoz tih proizvoda općenito u padu, te da je SAD od sredine 2011. stalno u poziciji neto izvoznika naftnih proizvoda.

Izvor: *UPI*, 6.3.2014.

Azijske zemlje će ubuduće trošiti najviše maziva

Azijsko-pacičko tržište je najveće i najbrže rastuće svjetsko tržište maziva na kojem je prodano 15,3 milijuna tona i čiji se udio u 2012. godini procjenjuje na skoro 42 %. Očekuje se da će i njegova buduća stopa rasta potrošnje maziva do 2017. biti najviša na svijetu i dosegnuti 17 mil. tona odnosno 46 % udjela. Stoga je najveća europska naftna tvrtka Shell najavila da će u suradnji s tvrtkom Hyundai Oil Bank izgraditi novu tvornicu baznih ulja u Daesanu u Južnoj Koreji. Ona će početi raditi u drugoj polovici 2014., a godišnje će proizvoditi 650000 tona baznih ulja grupe 2. Ranije je Shell najavio i izgradnju rafinerije za blendiranje maziva u Indoneziji kapaciteta 120000 t / god, u kojoj će se proizvoditi visokokvalitetna industrijska, pomorska i transportna ulja i maziva.

Izvor: *GBI Research's report, Industry Report Store*, 6.3.2014.

Rompetro planira rekordnu proizvodnju u rafineriji nafte Petromidia

Glavni cilj rafinerije nafte Petromidia u 2014. je prerada 5 mil. tona nafte što bi bila najviša razina prerade nafte ikada u toj rafineriji, kazao je Alexandru Nicolcioiu, direktor za rafinerijsku i petrokemijsku proizvodnju u rumunjskoj naftnoj tvrtki Rompetrol. Prošle je godine rafinerija preradila 4,2 mil. tona nafte. U Rumunjskoj je inače lani prerđeno ukupno 11 mil. tona sirove nafte, od čega je za potrebe domaće potrošnje prerđeno 6 mil. tona nafte. Inače, druga po veličini rumunska naftna i plinska tvrtka Rompetrol, u vlasništvu kazahstanske državne naftne i plinske tvrtke KazMunayGas (KMG), promijenit će naziv u KazMunayGas International. To će se dogoditi u sklopu integriranja poslovanja rumunjske tvrtke u poslovanje KMG. Procjenjuje se da će rebranding rumunjskoj tvrtki pomoći i na poslovanju na domaćem tržištu i u lakšem prodoru na strana tržišta. Tako će središnja uprava i službe podrške tvrtke, sada zvani Rompetrol Group Corporate Center SRL Romania postati KMG Rompetrol, a stari naziv Rompetrol koristit će se samo u segmentu distribucije goriva i drugih naftnih proizvoda zbog tržišne prepoznatljivosti starog brenda.

Izvor: *Nine o' Clock*, 11.3.2014.

Priredio Ivo Tokić